

5.9.2016

Návrh všeobecne záväzného nariadenia o TVORBE, OCHRANE, SPRÁVE A ÚDRŽBE ALEBO OBNOVE ZELENE A ZÁSADÁCH OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

2. návrh nariadenia určený na verejné pripomienkovanie podľa ustanovení § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zuzana Jancová, v. r.
STAROSTKA

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. *Všeobecná časť*

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení určuje základnú úlohu obce a jej samosprávy na úseku *starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce* (§ 1 ods. 2), ukladá *starostlivosť o správu a údržbu verejnej zelene* (§ 4 ods. 3 písm. g)), ukladá *povinnosť utvárania a ochrany zdravých podmienok a zdravého spôsobu života obyvateľov obce a ochrany životného prostredia* (§ 4 ods. 3 písm. h)). Ďalej zákon č. 369/1990 Zb. ukladá obci *obstarávať a schvaľovať územnoplánovacia dokumentáciu sídelných útvarov a zón a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce* (§ 4 ods. 3 písm. j)), *zabezpečovanie verejného poriadku v obci*, tzn. určenie činností zakázaných alebo obmedzených na určitý čas alebo na určitom mieste (§ 4 ods. 3 písm. n)) a *povinnosť dbať o zachovanie prírodných hodnôt* (§ 4 ods. 3 písm. o)).

Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a VÚC ukladá obci tieto úlohy:

- Na úseku pozemných komunikácií *zabezpečovanie stavebnotechnického vybavenia ciest a miestnych komunikácií a vykonávanie pôsobností špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie* (§ 2 písm. a)),
- *pôsobnosť stavebného úradu na úseku územného plánovania a stavebného poriadku* (§ 2 písm. e))
- na úseku ochrany prírody vykonávanie štátnej správy v prvom stupni vo veciach *ochrany drevín, ukladanie nevyhnutných opatrení na ozdravenie dreviny vlastníkom, zabezpečovanie úloh na úseku náhradnej výsadby* (§ 2 písm. f)),
- a ďalšie úlohy, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia so starostlivosťou o všestranný rozvoj územia a zdravého spôsobu života obyvateľov obce (napr. § 2 písm. h), k) a l)).

Ďalšie súvisiace všeobecne záväzné právne predpisy určujú úlohy obce na úseku *vôd a starostlivosti o pobrežné pozemky* (vodný zákon v znení n. p.), na úseku *cestných komunikácií starostlivosť o cestnú zeleň* (cestný zákon v znení n. p.) a *stavebného poriadku v oblastiach integrovanej ochrany prírody* (stavebný zákon v znení n. p.).

Úlohy a povinnosti obce a jej obyvateľov na úseku ochrany prírody a krajiny a starostlivosti o ŽP sú predmetom zákona o ŽP v znení n. p. a zákona o ochrane prírody a krajiny v znení n. p., zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy v znení n. p. a v neposlednom rade zákona o lesoch v znení n. p.

Pre obec a jej obyvateľov je neprijateľné, aby Stavebný úrad Nesluša napríklad schválil stavbu budovy (neznámeho určenia), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme lesa a zároveň v genofondovej lokalite regionálneho významu KM 18 Dubská hora. Je neprijateľné, aby obecné zastupiteľstvo v Nesluši schválilo návrh starostu na podporu tzv. skupinového vodovodu v miestnej časti Janáčovce (dotácia 300 m hadice), pričom táto vodná stavba nebola povolená a pri jej realizácii došlo k poškodeniu zvažovanej lokality európskeho významu (SKUEV 0646) Neslušké penovcové pramene v 4. stupni ochrany podľa ustanovení § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.

Je neprijateľné, aby značná časť pobrežných pozemkov drobných vodných tokov katastra obce, vrátane potoka Neslušanka bola ich vlastníckmi, správcami, nájomcami alebo užívateľmi neudržiavaná alebo sa na brehoch nachádzal drobný stavebný odpad, biologicky rozložiteľný odpad či iný komunálny odpad.

Je neprijateľné, aby väčšina pozemkov prilahlých cestným komunikáciám v zastavanom území obce namiesto cestnej zeleni slúžila nelegálnemu skládkovaniu komunálneho odpadu, stavebného materiálu, skládkam palivového dreva alebo ako nelegálne verejné parkoviská

motorových vozidiel alebo starých vozidiel určených na likvidáciu (§ 60 a nasl. zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch).

Je neprijateľné, aby približne polovica pozemkov katastra obce (okrem lesných pozemkov) bola ich vlastníkmi, správcami, nájomcami alebo užívateľmi neudržiavaná a natoľko zanedbaná, že vykazujú charakteristiky ruderálnych porastov, príp. vytvárajú podmienky na šírenie nepôvodnej/invázivnej zelene, čo môže mať dôsledky na zdravie obyvateľov obce.

Je neprijateľné, aby intenzívny spôsob ťažby, manipulácie/sústredovania a prepravy dreva zo strany súkromných lesných spoločností, resp. obhospodarovateľov lesov alebo nákupcov dreva ohrozoval ekologickú stabilitu územia, poškodzoval chránené genofondové lokality regionálneho významu KM 14 Parišovský potok a KM 4 Štrbove lúky a devastoval prameniská surovej vody verejného vodovodu obce, spôsoboval výraznú eróziu a intenzívne splavovanie lesnej pôdy v katastri obce a pod.

Zo zápisníc a uznesení obecného zastupiteľstva a zápisníc komisií zastupiteľstva tohto volebného obdobia vyplýva, že najvyšší samosprávny orgán obce Nesluša, zastupiteľstvo a jeho orgány, komisie nevenujú žiadnu pozornosť negatívnym skutočnostiam charakterizovaným vyššie.

Z programového rozpočtu obce Nesluša v r. 2011-2016 a záverečných účtov vyplýva, že obec venovala v r. 2015 v programe 11 – Prostredie pre život na „*Atraktívne a zdravé prostredie pre život, prácu a oddych obyvateľov a návštevníkov obce Nesluša s dôrazom na znižovanie miery znečistenia a ochranu prírody*“ čiastku 90.676,- eur; za roky 2011-2015 to bolo 270.421,- eur. Vzhľadom k tomu, že zrejme nikto v obci nekontroluje účelnosť, účinnosť, hospodárnosť a efektívnosť verejných výdavkov, je vypracovaný tiež návrh VZN Zásady kontroly v pôsobnosti orgánov samosprávy obce, ktorý je predložený na verejné pripomienkovanie súbežne s týmto návrhom nariadenia.

Tento návrh VZN o tvorbe, ochrane, správe a údržbe alebo obnove zelene a zásadách ochrany prírody a krajiny je v poradí druhým návrhom. Prerokovanie 1. návrhu tohto VZN zastupiteľstvom dňa 30.6.2016 bolo neúspešné, VZN zastupiteľstvo neschválilo. K 1. návrhu nariadenia pritom neboli dodané žiadne stanoviská gestorov prerokovanej problematiky, tzn. príslušných komisií zastupiteľstva, nebol obcou zaznamenaný žiadny doplňujúci alebo pozmeňujúci návrh. S ohľadom na priebeh rozpravy o návrhu nariadenia a vyjadrenia niektorých poslancov zastupiteľstva na rokovaní (30.6.2016), podal dňa 11.7.2016 autor 1. návrhu nariadenia do podateľne obce písomný podnet vo veci dôvodného podozrenia z rozporu záujmov niektorých členov samosprávy obce Nesluša (evidované pod č. 1076/2016). K predmetnému podnetu sa mala vyjadriť komisia pre ochranu verejného záujmu zastupiteľstva v zákonnej lehote 30 dní.

2. Osobitná časť

K čl. 1

Uvádza účel a predmet nariadenia a všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny a zelene.

K čl. 2

Uvádza všeobecné ustanovenia o územnej ochrane prírody a pôsobnosť obce. Medzi povinnosti obce patrí obstaráť Dokument územnej ekologickej stability a dokument starostlivosti o dreviny.

K čl. 3

Uvádza prehľad dôležitých pojmov a ich výklad. Charakterizuje verejnú zeleň, súkromnú zeleň a zeleň verejno-súkromného záujmu. Poľnohospodársku pôdu člení na kategórie podľa zákona, pričom charakterizuje jednotlivé druhy pozemkov, vrátane nepoľnohospodárskych pozemkov a ostatných plôch. Tu je aspiráciou nariadenia tiež zabezpečenie správnej evidencie pozemkov v katastri nehnuteľností, čo má v súčasnosti významne negatívny dopad na príjmy obce

z miestnych daní (cca polovica pozemkov je ne-
správne zaradených a to v neprospech výšky
dane z nehnuteľností). Vymedzuje pojem
správca zelene a činnosti pri správe zelene. Cha-
rakterizuje pojem les, obhospodarovateľ lesa
a trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch. Upo-
zorňuje, že vytváranie a udržiavanie územného
systému ekologickej stability je verejným záuj-
mom.

K čl. 4

Charakterizuje zeleň, správu zelene a kategórie
zelene v obci. Vymedzuje druhy zelene a spres-
ňuje obsah správy zelene a činnosti s ňou spo-
jené.

K čl. 5

Určuje všeobecné povinnosti vlastníka, správcu,
nájomcu alebo užívateľa zelene.

K čl. 6

Určuje zásady starostlivosti o zeleň v členení
starostlivosti o trávnik a starostlivosti o dre-
viny. Pri starostlivosti o trávnik určuje záväznú
interval kosenia pozemkov v členení na zasta-
vané územie obce a mimo zastavané územie,
vrátane rekreačných osád. Pri starostlivosti
o dreviny špecifikuje aj podmienky rezu drevín
a výrubu drevín. Určuje podmienky komposto-
vania biologicky rozložiteľného odpadu vznik-
nutého pri starostlivosti o zeleň.

K čl. 7

Venuje sa povinnostiam každého pri užívaní ze-
lene v obci a špecifikuje základné úlohy obce pri
zakladaní alebo obnove zelene.

K čl. 8

Špecifikuje významné alebo potenciálne vý-
znamné chránené územia obce a starostlivosť
obce.

K čl. 9

Špecifikuje biocentrá a biokoridory regionál-
neho významu a miestneho významu a staros-
tlivosť obce.

K čl. 10

Charakterizuje územie obce ako dominantne
lesnú krajinu (0,47 ha/obyv.), špecifikuje mi-
moprodukčné funkcie a význam lesov pre obec.
Určuje práva a povinnosti každého pri pobyte
v lese.

K čl. 12

Vymedzuje hlavné povinnosti obhospodarova-
teľov lesov z pohľadu obce a jej obyvateľov.
Charakterizuje činnosti lesníckotechnických
meliorácií a zahrádzania bystrín.

K piatej časti

Vymedzuje priestupky a sankcie a kontrolnú
zodpovednosť orgánov samosprávy obce.

V lehote do 10 dní od vyvesenia tohto návrhu
všeobecne záväzného nariadenia na úradnej ta-
buli obce Nesluša a webe obce prijíma obec Ne-
sluša doplňujúce alebo pozmeňujúce návrhy a
pripomienky. Tieto možno predložiť poštou,
elektronicky, písomne alebo ústne do zápisnice
v podateľni Obce Nesluša, čs. 978, 023 41 Ne-
sluša alebo priamo na referát ŽP Obecného
úradu Nesluša (len piatky v dobe od 9:00 do
15:00 hod).

Návrh nariadenia a dôvodovú správu vypracoval:

Jaroslav Král

zamestnanec referátu ŽP, Obecný úrad Nesluša
a občiansky aktivista

jaroslav.kral@neslusa.sk

NÁVRH NARIADENIA

Obecné zastupiteľstvo v Nesluži podľa ustanovení § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov, na základe § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. p. a v súlade s §3 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení n. p., § 63 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení n. p., zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení n. p. a zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch

vydáva

**Všeobecne záväzné nariadenie
č. xx/2016**

o tvorbe, ochrane, správe a údržbe alebo obnove zelene a zásadách ochrany prírody a krajiny

Obsah

Prvá časť: ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ
USTANOVENIA.....4

Článok 1 – Účel a predmet nariadenia, všeobecné povinnosti ochrany prírody a krajiny4

Článok 2 – Územná ochrana prírody, pôsobnosť obce5

Článok 3 – Základné pojmy7

Druhá časť: STAROSTLIVOSŤ O ZELEŇ.....10

Článok 4 – Správa zelene, kategórie zelene.....10

Článok 5 – Základné povinnosti vlastníkov, správcov, nájomcov alebo užívateľov pozemkov so zeleňou.....11

Článok 6 – Zásady starostlivosti o zeleň.....12

Článok 7 – Užívanie verejnej zelene, zakladanie verejnej zelene.....14

Tretia časť: CHRÁNENÉ ÚZEMIA14

Článok 8 – Starostlivosť o chránené územia14

Článok 9 – Starostlivosť o biocentrá a biokoridory15

Štvrtá časť: LESY16

Článok 10 – Význam lesov, vlastníci lesov16

Článok 11 – Využívanie lesov verejnosťou16

Článok 12 – Povinnosti obhospodarovateľa lesa, lesníckotechnické meliorácie, zahrádzanie bystrín v lesoch17

Piata časť: PRIESTUPKY, SANKCIE, KONTROLA DODRŽIAVANIA NARIADENIA.....18

Šiesta časť: ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA18

Prvá časť: ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1 – Účel a predmet nariadenia, všeobecné povinnosti ochrany prírody a krajiny

- (1) Účelom** všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len „nariadenie“) je vymedzenie súboru zásad a pravidiel ochrany a zveľadovania životného prostredia, prírody a krajiny v katastrálnom území obce a to určením
- pôsobností obce a práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobou zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utváranie podmienok na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov,
 - rámcových postupov pri tvorbe, ochrane a údržbe verejnej zelene a jej súčastí,
 - práv a povinností všetkých fyzických osôb a právnických osôb v procese tvorby, ochrany a údržby alebo obnovy zelene a jej súčastí vrátane cestnej zelene a zelene pobrežných pozemkov,
 - významu lesa a jeho ekologických funkcií, využívanie lesa verejnosťou a jej práva a povinnosti, povinností obhospodarovateľov lesov pri starostlivosti o mimoprodukčné funkcie lesov s ohľadom na princípy trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch a udržiavania ekologickej stability územia.

- (2) **Každý je povinný chrániť** prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability v katastrálnom území obce.
- (3) **Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť** rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, **povinný postupovať** tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu. Ak činnosť vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, obec túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže. Ak vlastník, správca alebo nájomca dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená alebo určená obcou na vlastné náklady; tieto náklady je povinný pôvodca následne uhradiť.
- (4) Toto **nariadenie sa nevzťahuje** na vydávanie súhlasu k výrubu drevín na plochách lesných porastov, ktorých pozemky sú evidované v katastri nehnuteľností ako lesné pozemky.

Článok 2 – Územná ochrana prírody, pôsobnosť obce

- (1) **Ochranou prírody a krajiny** sa rozumie najmä starostlivosť obce a starostlivosť fyzických osôb a právnických osôb o voľne rastúce rastliny a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny.

Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, systematickou podporou obce a jej sústavnou spolupracou s vlastníkmi, správcami, nájomcami alebo užívateľmi pozemkov, ako aj účinnou spolupracou s ďalšími orgánmi verejnej správy.

- (2) Na území obce platí **1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny** podľa § 12 zákona č. 543/2002 z. z. okrem chránených území alebo prvkov, ktoré požívajú alebo majú požívať vyšší stupeň ochrany. Celé katastrálne územie obce sa nachádza v *CHKO Beskydy a Javorníky* vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 13/1987 zo dňa 6. 2. 1987 ako oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd a chránenú vodohospodársku oblasť. Z hydrogeologického hľadiska patrí katastrálne územie obce do útvaru podzemných vôd v predkvartérnych horninách – *Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma* a Podtatranskej skupiny v povodí Váh (SK2001800F). Prírodné a historické danosti územia obce vytvárajú predpoklady na miestne, regionálne a nadregionálne možnosti využitia územia na rekreáciu, turistiku a cestovný ruch v súlade s nadradeným Územným plánom VÚC Žilinského kraja vyhláseným všeobecne záväzným nariadením ŽSK č. 6/2005 zo dňa 7.4.2005 v znení neskorších zmien a doplnkov a nariadením vlády SR č. 223/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.
- (3) **Orgánom ochrany prírody a krajiny¹ je a štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny vykonáva** na svojom

¹ § 64 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

území **obec** ako (i) *originálnu kompetenciu*² a (ii) *prenesený výkon štátnej správy*³.

Jedná sa o tieto úlohy a **činnosti**:

- a) Obec obstaráva a schvaľuje Dokument územného systému ekologickej stability obce a Dokument starostlivosti o dreviny obce. Za tým účelom najmä eviduje, vyhodnocuje a aktualizuje analytické a súhrnné údaje o stave verejnej zelene, výskyte ruderálnych porastov a dokumentuje údaje a informácie o stave ekologickej stability katastrálneho územia obce a jeho častí.
- b) Obec môže ustanoviť nariadením podrobnosti o ochrane verejnej zelene a usmernenia na ochranu zelene na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb (záhrady rodinných domov a záhrady domov a chát v rekreačných osadách) a na pozemkoch vo vlastníctve právnických osôb.
- c) Obec vydáva súhlas na výrub drevín (okrem drevín lesných pozemkov evidovaných v katastri ako lesné pozemky). V súvislosti s tým vyhľadáva, schvaľuje a vedie evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu.
- d) Obec vyhlasuje obecné chránené územie, mení alebo zrušuje jeho ochranu.
- e) Obec je správnym orgánom pre cestnú zeleň na území obce⁴; obec tiež vykonáva správu a údržbu miestnych komunikácií, má pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie a vykonáva štátny odborný dohľad nad miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami.⁵
- f) Obec vykonáva štátny vodoochranný dozor pre zeleň pobrežných pozemkov drobných vodných tokov na území obce⁶; prejednáva priestupky na úseku

ochrany vôd a ukladá pokuty. V rámci pôsobnosti štátnej vodnej správy tiež rozhoduje pri pochybnostiach o určení hranice pobrežných pozemkov drobných vodných tokoch a nariadením určuje ich inundačné územie.

- g) Obec ako orgán ochrany prírody vydáva stanoviská k vydaniu územného rozhodnutia, stavebného povolenia na stavbu alebo zmenu stavby, povolenia terénnych úprav (ak sa nevyžaduje stavebné povolenie), rozhodnutia o zmene v užívaní stavby, rozhodnutia o odstránení stavby a rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby podľa zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) a v súlade s platným Územným plánom obce.
- h) Obec kontroluje výkon prác a činností správcov zelene na plochách verejnej zelene, zelene občianskej vybavenosti a zelene na verejných priestranstvách, ktorým bola táto činnosť zverená.
- i) Obec spravuje a účelne vynakladá finančné prostriedky získané za náhradnú výsadbu a výnosy z pokút na ochranu a zveľaďovanie zelene v súlade s Dokumentom starostlivosti o dreviny. Obec spravuje a účelne vynakladá finančné prostriedky získané od štátu na ochranu prírody v chránených územiach a finančné náhrady získané od štátu za ochranné obmedzenia.
- j) Obec na úseku ochrany prírody a krajiny spolupracuje s ďalšími orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, samosprávami okolitých obcí, neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami, právnickými osobami, správcami plôch zelene a obyvateľmi obce.

² § 4 ods. 3 písm. f), g) a h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

³ § 64 ods. 1 písm. c) a § 69 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody

⁴ § 14 zákona č. 135/1961 Zb. – cestný zákon

⁵ Zákon č. 135/1961 Z. z. v znení n. p.

⁶ § 63 zákona č. 364/2004 Z. z. – vodný zákon

Článok 3 – Základné pojmy

- (1) **(Miestny) územný systém ekologickej stability** je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky miestneho významu s možnými väzbami na prvky nadregionálneho významu, regionálneho významu a prípadne miestneho významu. Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je **verejným záujmom**.
- (2) **Ekosystém** je sústava živých a neživých zložiek životného prostredia, ktoré sú medzi sebou spojené prostredníctvom výmeny látok, toku energie a prenosu informácií.
- (3) **Zložkami ekosystémov** sú horniny a nerasty, reliéf, pôda, ovzdušie, rastlinstvo, živočíšstvo a antropické objekty a látky; zložky sa skladajú z prvkov ekosystémov, ktorými sú najmä jedince druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín, ich časti a vývinové štádiá, tvary reliéfu, pôdne typy, vodné toky, pramene, formy osídlenia a využitia krajiny.
- (4) **Významným krajinným prvkom** je taká časť územia obce, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite; je to najmä les, rašelinisko, brehový porast, mokrad', rieka, tiesňava, park, aleja. Dominantnými krajinnými prvkami katastrálneho územia obce sú najmä lesné porasty, lúky a potok Neslušanka.
- (5) **Biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.
- (6) **Biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. *Interakčným prvkom* sa rozumie určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. *Mokrad'ou* je územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami.
- (7) **Zeleň** je neoddeliteľnou súčasťou prírody a krajiny a rozumejú sa ňou všetky vývinové štádiá drevín a bylín, rastúcich jednotlivo alebo v skupinách, nezávisle od toho, kde sa na území obce nachádzajú a kto je ich vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom. Zeleň sa spravidla nachádza na poľnohospodárskej pôde, nepoľnohospodárskych pozemkoch alebo ostatných plochách (bližšie určujú ustanovenia ods. 16, 17 a 18 tohto článku).
- (8) **Prvkami zelene** sú strom, ker, záhon, živý plot, trávnik, skupina krov a stromov alebo aleja stromov, pestovaných na plochách zelene, v nádobách alebo záhradných kontajneroch. *Vol'ne rastúcou rastlinou* je jediniec rastlinného druhu alebo druhu húb, ktorého populácia sa udržiava samovoľne, a to i v prípade jeho držby alebo pestovania mimo jeho prirodzeného výskytu v biotopoch.
- (9) **Systém zelene obce** vytvára jednotný, neoddeliteľný organický celok a rozumie sa ním upravená prírodná zložka životného prostredia, usporiadaná podľa zásad sadovníckej a záhradnej estetiky do viacúčelovej

kompozície. Do systému zelene obce patria aj neudržiavané, zanedbané pozemky alebo ich časti; jedná sa o ruderalnu zeleň.

- (10) Ruderálne porasty** (zeleň) sú samovoľne vzniknuté porasty rastlín na pozemkoch s neupraveným alebo upraveným terénom, ktoré nie sú udržiavané. Na týchto plochách dochádza k premnoženiu a rozširovaniu kliešťov (*Ixodes ricinus*) a slimákov (*Arion lusitanicus*) a k zvýšenému výskytu plesní a húb, ktorých spóry alebo výtrusy majú negatívny vplyv na ľudské zdravie. Ruderálne porasty sú zdrojom alergénov (*exodontné antigény*), ktoré vyvolávajú u vnímavých jedincov patologickú imunitnú reakciu (alergiu) a sprievodné zápalové rôzneho typu so sprievodnými negatívnymi vplyvmi chronických ochorení.
- (11) Obnovou** (revitalizáciou) sa rozumie súbor činností vedúcich k obnoveniu alebo k náprave prirodzených funkcií človekom poškodených ekosystémov, spoločenstiev, krajinných prvkov apod. Cieľom obnovy je tiež zvýšenie estetického hodnoty krajiny. Možným prípadom revitalizácie je náprava režimu vodného toku alebo častí jeho povodia. Revitalizáciou je tiež odstránenie príčin degradácie prostredia, odstraňovanie nevhodnej vegetácie či dosadenie pôvodnej vegetácie, prípadne návrat pôvodného typu obhospodarovania.
- (12) Krajinná zeleň** je prevažne voľne rastúca zeleň prírodného charakteru (okrem plôch lesných porastov) bez výrazných sadovníckych alebo záhradníckych úprav. Jedná sa o plochy pozemkov prevažne mimo zastavané územie obce, vedené k katastri nehnuteľností zvyčajne ako orná pôda alebo trvalé trávne porasty. Ak tieto pozemky nie sú riadne udržiavané ich vlastníckymi, správcami, nájomcami

alebo užívateľmi, spôsobujú vznik a šírenie ruderalných porastov.

- (13) Verejná zeleň** je tvorená verejne prístupnými plochami zelene, ktoré sú v majetku, správe alebo užívaní obce a sú určené na verejné užívanie. Jedná sa najmä o parkové úpravy verejných priestranstiev, cestnú zeleň pri pozemných komunikáciách a uličné stromoradia, zeleň na pozemkoch prilahlých drobným vodným tokom a lúky a lesy rekreačnej povahy, ak tieto pozemky sú v majetku, správe alebo užívaní obce. Verejná zeleň sa nachádza prevažne v zastavanej časti územia obce vymedzenom platným Územným plánom obce.
- (14) Súkromnú zeleň** tvoria plochy zelene na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb alebo právnických osôb. Jedná sa najmä o záhrady rodinných domov, rekreačných chalúp a chat, zeleň okolia obytných domov, reštauračných a podobných zariadení a súkromných pozemkov prilahlých drobným vodným tokom, na ktorých je zeleň.
- (15) Zeleň verejno-súkromného záujmu** je zeleň nachádzajúca sa na pozemkoch v súkromnom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb a tieto sú verejne prístupné alebo sa zeleň nachádza na pozemkoch vo vlastníctve, správe, nájme alebo užívaní obce (verejné priestranstvá a pod.), pritom vlastníci prilahlých pozemkov majú širší záujem o udržiavanie estetického alebo ekologickej funkcie zelene. Patrí sem aj zeleň cirkevných areálov a cestná zeleň (bližšie čl. 3 ods. 12 - 15).
- (16) Poľnohospodárska pôda**, na ktorej sa nachádza zeleň, sa člení na tieto **DRUHÝ POZEMKOV**⁷
- a) **ZÁHRADY**: (i) pozemky spravidla oplotené, na ktorých sa trvale a prevažne

⁷ Príloha č. 1 a 2 k vyhláške č. 461/2009 Z. z.

pestuje zelenina, kvety a iné záhradné plodiny, spravidla pre vlastnú potrebu a bez určených osevných postupov ako poľné plodiny, (ii) pozemky vysadené ovocnými stromami alebo krovinami až do výmery 0,25 ha (pozemky spravidla tvoria celok s obytnými a hospodárskymi budovami) alebo (iii) pozemky do výmery 0,25 ha využívané na pareniská, skleníky a jpany,

- b) ORNÁ PÔDA: (i) pozemky, na ktorých sa pestujú obilniny, okopaniny, krmoviny, technické plodiny, zelenina a iné záhradné plodiny, a to spravidla v určených osevných postupoch, (ii) pozemky dočasne zatrávené alebo využívané na pestovanie viacročných krmovín alebo (iii) pareniská, skleníky a jpany, ak sú zriadené na ornej pôde,
- c) TRVALÉ TRÁVNE PORASTY: (i) pozemky trvale porastené trávami, pri ktorých hlavným výťažkom je seno (tráva), aj keď sa náhodne spásajú, (ii) pozemky porastené trávami, ktoré sú určené na trvalé spásanie, aj keď sa náhodne kosia alebo (iii) pozemky využívané ako pastva (druh pozemku – trvalé trávne porasty – sa nemení, aj keď sa na zúrodnenie dočasne orú, najdlhšie však na obdobie štyroch rokov).

(17) Nepochodárske pozemky⁸, na ktorých sa môže nachádzať zeleň tvoria

- a) ZASTAVANÉ PLOCHY A NÁDVORIA: pozemky, na ktorých sú postavené stavby (okrem skleníkov a japanov), nádvorí, ktoré patria k obytným, hospodárskym alebo k priemyselným stavbám, cestné komunikácie,
- b) VODNÉ PLOCHY: rybníky alebo potoky s chovom rýb alebo rybníky a potoky, ktoré neslúžia alebo nie sú určené na chov rýb a močiare; zeleň sa nachádza

spravidla na brehoch, resp. pobrežných pozemkoch vodných plôch alebo vodných tokov.

(18) Ostatné plochy⁹, na ktorých sa spravidla nachádza zeleň sú najmä pozemky určené (i) pre zdravotníctvo, telesnú výchovu a rekreáciu (ihriská, cvičiska), ďalej rekreačné plochy pri chatách a hoteloch (plochy slúžiace na rôzne loptové hry a pod.), (ii) ako parky, verejné alebo súkromné okrasné záhrady, (iii) ako skladiskové a dielenské priestory (najmä pozemky, ktoré nie sú opložené alebo obstavané budovami s nimi hospodársky súvisiacimi, ďalej stavebné miesta, ak v súčasnosti slúžia na iné účely a nedajú sa poľnohospodársky využiť), (iv) ako cintorín, (v) ako pozemky, ktoré nemožno poľnohospodársky obrábať, ako sú rokliny, výmole, vysoké medze s krovinami alebo s kamením, ochranné hrádze, bermy¹⁰ pri regulovaných vodných tokoch a pozemky, ktoré neposkytujú trvalý úžitok z iných dôvodov, napríklad plochy zarastené krovinami alebo zanesené štrkom alebo kamením alebo slatiny, t. j. plochy zamokrené alebo porastené rašelinovým machom, málo úrodné.

(19) Správcom zelene je každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má vo vlastníctve, správe, nájme alebo užívaní pozemky s plochami zelene.

(20) Správa zelene je súbor činností zabezpečujúcich údržbu, ochranu a zveľadovanie plôch pozemkov, na ktorých je zeleň.

(21) Ochrana zelene je komplexná činnosť cielená na udržanie a zveľadovanie estetických a ekologických funkcií zelene a na predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja zelene.

⁸ Príloha č. 1 a 2 k vyhláške č. 461/2009 Z. z.

⁹ Príloha č. 1 a 2 k vyhláške č. 461/2009 Z. z.

¹⁰ Úzka terasa pozdĺž brehu vodnej plochy, ktorá spevňuje hrádzu a zabraňuje jej zosypaniu alebo pretrhnutiu (násyp, ochranný val).

- (22) **Údržba zelene** je cieľavedomá činnosť zameraná na udržanie a zlepšenie kvality zelene. Podľa charakteru je údržba (i) priebežná, celoročná a (ii) cyklická s vykonaním zásahu do porastov raz za časový úsek.
- (23) **Úprava zelene** značí úpravu plôch zelene spôsobom (i) sadovníckym – plochy upravované na výšku max. 25 cm bylinného porastu alebo (ii) krajinárskym – plochy upravované na výšku max. 50 cm bylinného porastu.
- (24) **Súčasťou zelene** sú doplnkové stavby a prvky súvisiace s využívaním plôch zelene, ako sú detské ihriská, chodníky/chodníčky, lavičky, odpadové koše, odvodňovacie rigoly alebo potrubia a prvky sadovníckej a záhradnej architektúry.
- (25) **Lesom** sa rozumie ekosystém, ktorý tvorí lesný pozemok s lesným porastom a faktormi jeho vzdušného prostredia, rastlinné druhy, živočíšne druhy a pôda s jeho hydrogeologickým a vzdušným režimom.
- (26) **Obhospodarovateľom lesa** je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá hospodári na lesných pozemkoch.
- (27) **Trvalo udržateľným hospodárením v lesoch** je hospodárenie v lesoch takým spôsobom a v takom rozsahu, aby sa zachovala ich biologická diverzita, odolnosť, produkčná a obnovná schopnosť, životnosť a schopnosť plniť funkcie lesov.

Druhá časť: STAROSTLIVOSŤ O ZELEŇ

Článok 4 – Správa zelene, kategórie zelene

- (1) Zeleň je základnou zložkou zdravého životného prostredia a pri zakladaní verejnej zelene sa využívajú všetky vhodné plochy obce a rešpektujú prírodné útvary vrátane vodných plôch a vodných tokov a vzrastené dreviny. Zeleň v obci sa člení na verejnú zeleň, súkromnú zeleň, zeleň vo verejno-súkromnom záujme a zeleň cirkevných areálov.
- (2) Správu a starostlivosť o **verejnú zeleň** zabezpečuje obec na svoje náklady pre tieto kategórie zelene
- verejnú parkovú úpravu** (okrasné záhradné úpravy) a verejnú priestranstvá (vrátane nádob alebo kontajnerov so zeleňou), na ktorých je zeleň,
 - cestnú zeleň** zvláštneho určenia v majetku, správe alebo užívaní obce, ak sa jedná o cestnú zeleň s plochou o šírke viac ako 1 meter a o uličné stromoradia (aleje),
 - zeleň občianskej vybavenosti** a to prostredníctvom a na náklady správcu príslušného zariadenia; jedná sa o Dom opatrovateľských služieb, školský areál Kutiny a areál ZŠ-horná, areál Katolíckeho kultúrneho domu, areál ihriska pri „radovke“, areál futbalového ihriska nad obecným úradom a areál ihriska na vyšnom konci obce,
 - zeleň kultových zariadení**, ktorými sú areál cintorína a Domu smútku a to prostredníctvom a na náklady správcu týchto zariadení,
 - zeleň pozemkov priľahlých drobným vodným tokom** (pobrežná zeleň), vrátane potoka Neslušanka ak tieto sú v majetku, správe, nájme alebo užívaní obce alebo slúžia verejnému účelu; ochranné pásmo drobných vodných tokov je najviac 5 metrov od brehovej čiary,
 - zeleň rekreačných lesov a lúk**, ak tieto sú v majetku, správe, nájme alebo užívaní obce (mimo zastavané územie obce).
- (3) Správu a starostlivosť o **súkromnú zeleň** vykonávajú fyzické osoby a právnické osoby, ktoré majú pozemky, na ktorých je zeleň vo svojom vlastníctve, správe, nájme alebo užívaní na svoje náklady. Jedná sa najmä o záhrady pri rodinných domoch, vrátane záhrad v rekreačných osadách. Do tejto kategórie patria aj plochy zelene na

pobrežných pozemkoch potoka Neslušanka a ďalších drobných vodných tokov, ktoré sú vo vlastníctve, správe, nájme alebo užívaní fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré sú povinní vlastníci pobrežných pozemkov udržiavať v zmysle ustanovení § 50 zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon).

(4) Správu a starostlivosť o zeleň verejno-súkromného záujmu

a) zeleň alebo plochy do vzdialenosti najviac 15 metrov od obvodových múrov bytového domu, vykonávajú vlastníci alebo nájomcovia bytov alebo bytové spoločenstvo (ak je zriadené), bez ohľadu na vlastníctvo pozemku, na ktorom sa zeleň nachádza,

b) zeleň alebo **plochy zelene s šírkou najviac 1 meter v okolí cestných komunikácií** (cestná zeleň), ak tieto plochy sú prilahlé súkromným pozemkom fyzických osôb alebo právnických osôb, vykonávajú vlastníci, správcovia, nájomcovia alebo užívatelia prilahlých súkromných pozemkov.

(5) Správu a starostlivosť o zeleň cirkevných areálov

a) **areál R-K kostola sv. Jána Nepomuckého**, zabezpečuje správca farnosti Neslušanka alebo obec vo verejnom záujme na základe dohody o verejno-súkromnom partnerstve,

b) **kaplnky a kríže**, zabezpečuje vlastníci pozemku, na ktorom sa pamätihodnosť nachádza; ak je vlastníci pozemku neznámy a činnosti nemožno zabezpečiť dobrovoľníckym spôsobom, starostlivosť o zeleň preberá na svoje náklady obec.

Článok 5 – Základné povinnosti vlastníkov, správcov, nájomcov alebo užívateľov pozemkov so zeleňou

(1) Každý vlastník, správca, nájomca alebo užívateľ pozemku so zeleňou je povinný konať ako riadny hospodár a starať

sa o zeleň a s ňou súvisiace prvky v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, vyhláškou Ministerstva ŽP č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. a zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Za tým účelom je povinný najmä

a) vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií pôdy a na ochranu pred jej poškodením,

b) zabezpečiť také využívanie pôdy, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,

c) predchádzať výskytu a šíreniu burín a porastov náletových drevín na (dočasne) neobrábaných pozemkoch a odstraňovať invázne druhy rastlín, určené prílohou č. 2 vyhlášky Ministerstva ŽP č. 24/2003 Z. z. a o pozemok sa starať tak, aby zabránil ich opätovnému šíreniu,

d) poľnohospodársku pôdu (záhrady, ornú pôdu a trvalé trávne porasty) využívať podľa zásad trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia tak, aby bola zabezpečená jej ochrana a zachovaná biologická rozmanitosť, úrodnosť, schopnosť obnovy a schopnosť plniť všetky environmentálne funkcie; za tým účelom je povinný vykonávať opatrenia, ktoré bránia degradácii pôdy, tzn. fyzikálnemu, chemickému a biologickému poškodeniu alebo znehodnoteniu pôdy vodnou a veternou eróziou, zhutnením, kontamináciou rizikovými látkami, škodlivými rastlinnými alebo živočíšnymi organizmami alebo mikroorganizmami, znižovaniu obsahu humusu v pôde, obmedzovaniu tvorby mikrobiálnej biomasy a neprirodzenému zníženiu biologickej aktivity v pôde,

- e) umožniť orgánu ochrany prírody alebo ním poverenej osobe vstupovať na pozemok so zeleňou s cieľom plniť povinnosti vyplývajúce zo zákona o ochrane prírody a krajiny a z ďalších predpisov na danom úseku,
- f) strpieť vykonanie nevyhnutných opatrení orgánom ochrany prírody alebo ním poverenou osobou na účel zabránenia závažnému poškodeniu alebo zničeniu ekosystému, jeho zložky alebo prvku,
- g) usporiadať a zosúladiť druh pozemku s jeho evidenciou v katastri nehnuteľností podľa tretej alebo štvrtej časti zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Článok 6 – Zásady starostlivosti o zeleň

- (1) **Starostlivosť o trávnik** a jeho udržiavanie predstavuje najmä odstraňovanie nečistôt alebo odpadu a vyhrabávanie, prevzdušňovanie (vertikutácia), hnojenie, vápnenie a kosenie. Pritom platí
- a) **záväzný interval kosenia pozemkov** so zeleňou **v zastavanej časti obce, pozemkov bezprostredne prilahlých zastavanému územiu obce a pozemkov v záhradách rekreačných osád** je **najmenej 4 krát za vegetačné obdobie**; pre určenie intervalu kosenia pozemkov podľa tohto ustanovenia je rozhodujúcim kritériom sadovnícka úprava (čl. 3 ods. 23) v tom zmysle, aby nedochádzalo k výsevu tráv a výskytu alergénov, tzn. *maximálna výška porastu trávín pred kosením je 25 cm*; v záhradách sa vo vegetačnom období odporúča vykonávať kosenie úžitkového alebo okrasného trávniku v intervale 1 krát za týždeň v závislosti od ročného obdobia a strednodobého vývoja zrážkovej činnosti,

- b) **záväzný interval kosenia pozemkov** so zeleňou **v nezastavanej časti územia obce** (okrem záhrad v rekreačných osadách a pozemkov bezprostredne susediacich so zastavaným územím obce) je **najmenej 2 krát za vegetačné obdobie**, spravidla v mesiacoch máj a september; pre určenie intervalu kosenia pozemkov podľa tohto ustanovenia je rozhodujúcim kritériom krajinárska úprava (čl. 3 ods. 23) v tom zmysle, aby sa obmedzil výsev tráv/burín a výskyt alergénov, tzn. *maximálna výška porastu trávín pred kosením je 50 cm*.

- (2) **Starostlivosť o dreviny** a ich udržiavanie pozostáva najmä z kyprenia pôdy okolo drevín, hnojenie, odburiňovanie a prípadné polievanie. Ďalej je to vytváranie vhodného priestoru pre rast drevín a mulčovanie okolo drevín, odborne vykonávaný a cielený rez drevín, odstraňovanie odumretých častí, ktoré ohrozujú stabilitu stromov a ich okolie, vykonávanie nevyhnutných mechanických alebo biologických opatrení proti škodcom, včasné ošetrovanie poranenia drevín a prípadné vápnenie. Pritom platí

- a) **rez živých konárov listnatých drevín** s priemerom viac ako 5 cm sa vykonáva vo vegetačnom období, tzn. *od 1. apríla do 30. septembra*, s výnimkou obdobia tvorby listov; mimo vegetačného obdobia je rez možný u produkčných ovocných drevín a v prípadoch bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života človeka, alebo bezprostrednej hrozby vzniku značnej škody¹¹,
- b) pri poškodení alebo výskyte nákazy dreviny chorobami môže obec uložiť vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi pozemku vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní,

¹¹ minimálne 26.600,- EUR.

- c) vlastník, správca, nájomca alebo užívateľ pozemku je povinný zabezpečiť odstránenie konárov drevín (stromov a krov), ktoré zasahujú do prejazdneho profilu cestnej komunikácie, do chodníkov a verejných priestranstiev alebo zakrývajú dopravné značenie,
- d) pri výsadbe drevín sa dodržiava vzdialenosť najmenej predpokladaného polomeru koruny dospelého stromu alebo kra od hraníc susedných pozemkov, ak tieto sú vo vlastníctve inej osoby alebo susedia s verejným priestranstvom; vzrastené dreviny nesmú brániť údržbe a opravám oplotenia alebo údržbe a čistenia verejného priestranstva.
- (3) Výrub drevín** (stromov a krovitých porastov) sa vykonáva v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. **na základe rozhodnutia vydaného obcou**. Podrobnosti povolenia výrubu drevín určuje smernica obecného úradu. **Súhlas na výrub sa nevyžaduje** v týchto prípadoch
- a) pre stromy s obvodom do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou alebo súvislé krovité porasty s výmerou do 10 m² v zastavanom území obce a súvislé krovité porasty do 20 m² mimo zastavaného územia; ustanovenie sa nepoužije v prípade, ak drevina rastie na cintoríne alebo ako súčasť verejnej zelene,
- b) pre stromy s obvodom do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ktoré rastú na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností ako záhrady a v záhradkárskejších alebo rekreačných osadách,
- c) pri obnove produkčných ovocných drevín na účely výsadby nových ovocných drevín, ak sa ich výsadba uskutoční najneskôr do 18 mesiacov odo dňa výrubu,
- d) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo pri bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody na majetku¹²,
- e) ten, kto z dôvodov uvedených v tomto odseku pod písm. c) a d) drevinu vyrúbali, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť do podateľne obecného úradu a zároveň preukázať splnenie podmienok na výrub drevín najneskôr do piatich dní od uskutočnenia výrubu.
- (4)** Pokosenú trávu a iné zostatky zelene, konáre z rezu kríkov alebo stromov a vyťaženú drevnú hmotu po výrube drevín je vlastník, správca, nájomca alebo užívateľ povinný odstrániť do 3 dní od vykonania prác v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení n. p. a VZN o komunálnom odpade a drobnom stavebnom odpade v platnom znení, ak to poveternostné podmienky a stav povrchu dotknutého pozemku umožňuje.
- (5)** Pokosená tráva, rozdrvené konáre drevín a ďalší biologicky rozložiteľný komunálny odpad **sa zhodnocuje kompostovaním¹³ na pozemku, na ktorom vznikli**; toto neplatí pre verejnú zeľň a verejné priestranstvá podľa čl. 3 ods. 13.
- (6)** **Kompostéry je možné umiestniť** vo vzdialenosti najmenej 5 metrov od hranice pozemku, ak tento susedí s verejným priestranstvom alebo cestnou komunikáciou; ak pozemok susedí s pozemkom alebo obytnou budovou inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby je najmenšia vzdialenosť od hranice pozemku 2 metre a/alebo 5 metrov od obytnej budovy vo vlastníctve inej osoby; rovnaké podmienky platia pre umiestňovanie skládky stavebného materiálu, skládky palivového dreva, miesta

¹² Minimálne 26.600,- EUR.

¹³ Kompostovaním sa všeobecne rozumie spôsob stabilizácie organického odpadu a ďalších podobných odpadov bez zložiek kontaminovaných nebezpečnými materiálmi s použitím

k tomu určených zariadení (kompostérov) a človekom riadených postupov a aeróbných a mikrobiálnych procesov, ktorých produkt (kompost, humus, organické hnojivo) sa následne využíva na zlepšovanie alebo obnovu pôdnej štruktúry a výživu rastlín (zelene).

pre chov domácich zvierat a jeho ustajnenie a pod.

- (7) Je **zakázané** ponechávať alebo ukladať trávu, konáre a iný biologicky rozložiteľný odpad na brehoch drobných vodných tokov, vhadzovať do koryta vodného toku, premiestňovať z miesta ich pôvodu na iné pozemky (okrem plôch verejnej zelene) alebo odkladať do voľnej prírody.

Článok 7 – Užívanie verejnej zelene, zakladanie verejnej zelene

- (1) **Povinnosťou každého** je na verejných priestranstvách a plochách s verejnou zeleňou udržiavať čistotu a poriadok, neodhadzovať akýkoľvek odpad, ohorky z cigariet, smeti, neznečisťovať močom, exkrementmi apod. a vyvarovať sa všetkého, čo by ohrozilo alebo narušilo účel, ktorému má verejná zeleň slúžiť.
- (2) Na plochách verejnej zelene je **zakázané** najmä
- a) trhať kvety a rastliny, lámať a orezávať stromy, kry a ich vetvy, inak poškodzovať zeleň vrátane poškodzovania pôdneho krytu; za poškodzovanie stromov sa považuje aj neodborný alebo neoprávnený zásah spojený s tvarovaním koruny,
 - b) svojvoľne vysádzať alebo presádzať stromy, kry a iný rastlinný materiál,
 - c) užívať trávnaté plochy na jazdu, zastavenie a státie (parkovanie) motorových a nemotorových vozidiel; neplatí pre vozidlá sadovníckej údržby a vozidlá zvláštneho určenia,
 - d) umiestňovať predajné stánky, pojazdné maringotky, informačné a propagačné tabule mimo vyhradených plôch,
 - e) vyhrňat' posypový materiál z cestných komunikácií na trávnaté plochy,
 - f) odkladať rozličný odpad a vytvárať skládky komunálneho odpadu, stavebného alebo iného materiálu.
- (3) **Každý** kto zistí činnosti zakázané v tomto článku a súvisiace poškodzovanie majetku

obce, ktorým je verejná zeleň, je **povinný** túto skutočnosť **oznámiť** do podateľne obecného úradu alebo niektorému z verejných činiteľov obce, tzn. starostovi, poslancovi, členovi niektorej z komisií alebo orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

- (4) Zakladanie, starostlivosť a obnovu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve, správe, nájme alebo užívaní obce, vykonávajú odborné právne subjekty poverené alebo zriadené obcou.
- (5) Výber plôch na založenie verejnej zelene je súčasťou spracovania príslušného druhu územno-plánovacej dokumentácie alebo územno-plánovacieho podkladu, ktorému predchádza inventarizácia a evidencia pozemkov obce vhodných na náhradnú výsadbu v zmysle § 48 zákona č. 543/2002 Z. z.
- (6) Na založenie novej plochy verejnej zelene, obnovu existujúcej zostatkovej nezastavanej plochy alebo plochy ruderálnej zelene, musí byť vypracovaná projektová dokumentácia v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona v znení n. p. Projekt už v štádiu zámeru schvaľuje obecné zastupiteľstvo na návrh príslušnej komisie alebo orgánu zriadeného zastupiteľstvom.
- (7) Výška vysádzaných stromov na plochách verejnej zelene je minimálne 220 cm. Vysadené stromy sa chránia k tomu určenými chráničkami najmenej po dobu sedem rokov.

Tretia časť: CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Článok 8 – Starostlivosť o chránené územia

- (1) V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto významné alebo potenciálne významné chránené územia alebo krajinné prvky

a) **Neslušské penovcové pramene**¹⁴, zvažovaná lokalita európskeho významu SKUEV 0646 bez bližšieho vymedzenia rozlohy areálu s predpokladaným 4. stupňom ochrany podľa ustanovení § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.; táto lokalita vyžaduje obnovu,

b) **lipa veľkolistá** (*Tilia platyphyllos* Scop.) v osade Šindelná, parcela č. C-KN 4162 s výmerou 648 m², ktorá je vedená ako záhrada na LV č. 738. chránený strom má pásmo ochrany II. stupňa o polomere 10 m podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z. z.; lipa má obvod kmeňa 440 cm, výšku 20 m, priemer koruny 18 m a vek 350 rokov.

(2) Starostlivosť o chránené územie a opatrenia ekologickej stability a biodiverzity krajinného prvku obec určí programom starostlivosti alebo obnovy v spolupráci s Okresným úradom v sídle kraja, odbor starostlivosti o ŽP v Žiline, CHKO Kysuce v Čadci, resp. inými organizáciami štátnej ochrany prírody (Natura 2000) a prípadne samosprávou dotknutej obce.

Článok 9 – Starostlivosť o biocentrá a biokoridory

(1) Na území obce sa nachádzajú tieto biocentrá a biokoridory regionálneho a miestneho významu

a) **regionálne biocentrum RBc 12** v oblasti Chotárny kopec – osada Petránky,

b) **regionálne biocentrum RBc 13** v oblasti Škorča – Tábor,

c) **genofondové lokality regionálneho významu**, ktorými sú

i. KM 2 – Škorvanovci (pôvodný názov Jurdovci),

ii. KM 3 – Žarnovka (záver potoka),

iii. KM 5 – Kubalovce,

iv. KM 8 – Majer (na hranici k. ú. obce),

v. KM 9 – Janáčovci,

vi. KM 10 – Červené – lúky,

vii. KM 11 – Červené – slatina s penovcovým prameniskom v lesnom poraste,

viii. KM 13 – Parišovský potok,

ix. KM 14 – Štrbove lúky (na hranici k. ú.),

x. KM 17 – Rudinský potok (na hranici k. ú.),

xi. KM 18 – Dubská hora,

xii. KM 19 – Sul'kovský potok (na hranici k. ú.),

d) **miestne genofondové lokality**, ktorými sú

i. GL 1 – Chovancovce (floristická a zoologická),

ii. GL 2 – Lyžiarský vlek (floristická),

iii. GL 3 – Nad Janáčovcami (floristická a zoologická),

iv. GL 4 – Pasienky pri osadách Ondruškovce a Kantorovce,

v. GL 5 – Slatinné prameniská v osade Hutytrovce,

vi. GL 6 – Slatinné prameniská Pod zjazdovkou,

vii. GL 7 – Mokrade Kočí zámok,

e) **štyri pramene minerálnej vody** sírovodíkového typu s klasickým vajcovým zápachom bez zabezpečenej ochrany a bližšieho určenia miesta a rozlohy obcou chráneného areálu.

(2) Starostlivosť o biocentrum alebo biokoridor a opatrenia ekologickej stability a biodiverzity prvkov uvedených v ods. 1 obec

¹⁴ Biotop tvoria (všeobecne) maloplošne rozšírené spoločenstvá vápencových pramenísk so zásaditou a chladnou vodou bohatou na kyslík a rozpustené kationy vápnika, ktoré sa vyžrážajú a usádzajú v palístkoch machov a na stielkach pečienok. Spoločenstvá sa vyvíjajú v rýchlo tečúcich prameniskových vodách na vápencoch, ale aj na kremencoch. Ak voda

obsahuje dostatočné množstvo kationov vápnika, jej pH dosahuje až hodnotu 8. Biotop sa viaže na penovce a travertínové kopy vo vápencových predhorách Karpát, pozdĺž bradiel vo flyšovom pásme vonkajších Karpát a v subalpínskych a alpínskych polohách na mylonitové zóny Tatier. Prameniská v nižších polohách sú väčšinou lesné, čo sa odráža na odlišnom floristickom zložení.

určí programom starostlivosti alebo obnovy v spolupráci s Okresným úradom v sídle kraja, odbor starostlivosti o ŽP v Žiline, CHKO Kysuce v Čadci, resp. inými organizáciami štátnej ochrany prírody (Natura 2000) a prípadne samosprávou dotknutej obce.

Štvrtá časť: LESY

Článok 10 – Význam lesov, vlastníci lesov

- (1) **Územie obce** je dominantne lesná krajina, pričom lesné pozemky podľa katastra nehnuteľností tvoria plochy o rozlohe 1.484,3 ha, čo značí 58,25 % katastrálneho územia (0,47 ha/obyvateľ). Jedná sa o hospodárske lesy podľa ustanovení § 15 zákona o lesoch.¹⁵
- (2) **Mimoprodukčnými funkciami** lesov sú ekologické funkcie, ktorými sú pôdoochranná, vodohospodárska a klimatická funkcia a spoločenské funkcie, ktorými sú najmä zdravotná, kultúrna, výchovná, rekreačná, prírodoochranná a vodoochranná funkcia.
- (3) Lesy v obci vlastní a obhospodarujú tieto lesné združenia vlastníkov lesného majetku a obec

Subjekt	Lesný pôdny fond podľa ÚPN obce (ha)	Podiel z celku (%)
- Komposesorát	493	32,6
- Urbariát	102	6,7
- Jastrabie	58	3,8
- Iné súkromné subjekty, v tom Parišovka a Združenie vlastníkov lesov Nesluša	845	55,8
- Obec Nesluša	16	1,1
Spolu	1.514	100

Článok 11 – Využívanie lesov verejnosťou

- (1) **Každý má právo** na vlastnú zodpovednosť a nebezpečenstvo vstupovať na lesné pozemky.
- (2) Pri využívaní lesov verejnosťou je **každý povinný** chrániť a nenarušovať lesné prostredie, rešpektovať práva a oprávnené záujmy vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa a pokyny obhospodarovateľa lesa, člena lesnej stráže a orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.
- (3) Na lesných pozemkoch je **zakázané** najmä¹⁶
- vykonávať terénne úpravy, stavať ploty alebo budovať chodníky, narúšať pôdny kryt, odvážať lesnú pôdu alebo hrabanku,
 - zakladať alebo udržiavať otvorené ohne na nich alebo v ich ochrannom pásme¹⁷ mimo vyznačených miest,
 - jazdiť alebo stáť motorovým vozidlom, motocyklom, skútrom, snežným skútrom, motorovou trojkolkou alebo štvorkolkou mimo vyznačených miest a jazdiť na bicykli alebo na koni mimo lesnej cesty alebo vyznačenej trasy; to neplatí, ak ide o využitie lesnej cesty podľa § 25 zákona o lesoch (sprístupňovanie lesa a využívanie lesných ciest),
 - ťažiť stromy alebo kry, alebo odnášať alebo odvážať stromy, kry alebo ich časti vrátane dreva ležiaceho na zemi,
 - zakladať skládky odpadov alebo znečisťovať lesné pozemky odpadmi,¹⁸
 - fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,¹⁹
 - narušovať vodný režim najmä odvodňovaním pozemkov alebo úpravami vodných tokov v rozpore s osobitnými

¹⁵ Ochranné lesy charakterizuje § 13 zákona o lesoch, lesy osobitného určenia § 14 zákona o lesoch.

¹⁶ § 31 zákona o lesoch.

¹⁷ Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 39c ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.).

¹⁸ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a VZN o komunálnom odpade a drobných stavebných odpadoch v platnom znení.

¹⁹ Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení n. p. Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.

predpismi²⁰; platí aj pre obhospodarovateľov lesov.

- h) voľne púšťať psov okrem psov poľovníckych a služobných pri výkone povinností, alebo iné domáce zvieratá,
- i) vypaľovať porasty bylín, krov alebo stromov.²¹

Článok 12 – Povinnosti obhospodarovateľa lesa, lesníckotechnické meliorácie, zahrádzanie bystrín v lesoch

- (1) **Bežným hospodárením** v lesoch je taký spôsob vykonávania obnovy lesa, výchovy lesa, ťažby, prepravy dreva, sprístupňovania lesa, lesníckotechnických meliorácií, zahrádzania bystrín a ochrany lesa, ktorý pri dodržaní príslušných ustanovení zákona o lesoch umožňuje v súlade s princípmi trvalo udržateľného hospodárenia racionálne využívanie všetkých jeho funkcií.²²
- (2) **Obhospodarovateľ lesa je povinný** najmä
 - a) obnovu lesa na holine vykonať najneskôr do dvoch rokov od skončenia kalendárneho roka, v ktorom holina vznikla,²³
 - b) zabezpečiť, aby sa ťažba²⁴ uskutočňovala takým spôsobom, aby sa minimalizovali negatívne dôsledky na pôdu, vodné toky, následný lesný porast, príľahlé stromy a kvalitu ťaženého dreva; najneskôr po ukončení ťažby zabezpečiť bezodkladné ošetrovanie narušenej lesnej pôdy, koryta vodného toku, lesného porastu a príľahlých stromov tak, aby nedochádzalo k ich ďalšiemu poškodeniu,²⁵

c) udržiavať okraje lesných porastov tak, aby sa zamedzilo vzniku ruderálnych porastov (najmä činnosť pravidelného kosenia a výrubu náletových drevín).

- (3) Obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva je **d'alej povinný**
 - a) pri sústreďovaní, preprave a uskladňovaní dreva zabrániť nadmernému poškodzovaniu pôdy, okolitých stromov, lesných ciest a vodných tokov; po ukončení činnosti vykonať opatrenia na zmiernenie alebo odstránenie negatívnych dôsledkov poškodenia a na zabránenie ďalšieho poškodzovania, najmä vodnou eróziou,²⁶
 - b) v odôvodnených prípadoch je obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva oprávnený použiť cudzie pozemky na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva v nevyhnutnom rozsahu, na nevyhnutnú dobu a po dohode s ich vlastníkom o výške a o spôsobe úhrady za použitie týchto pozemkov.²⁷
- (4) Je **zakázané** viesť cesty, zväžnice a približovacie linky korytami drobných vodných tokov v pozdĺžnom smere.²⁸
- (5) Vlastníci a správcovia sú povinní **lesné cesty**²⁹ udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené³⁰ a zabezpečiť funkčnosť pozdĺžnych a priečnych odvodňovacích zariadení. Pri vzniku mimořiadnych situácií v lesoch sú povinní bezodkladne zabezpečiť prejazdnosť lesných ciest najmä pre potreby zložiek integrovaného záchranného systému.³¹
- (6) **Lesníckotechnické meliorácie** sú najmä opatrenia na protieróznou ochranu lesných

²⁰ Napríklad zákon č. 364/2004 Z. z. v znení n. p., zákon č. 666/2004 Z. z. zákon č. 50/1976 Zb. v znení n. p.

²¹ Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení n. p. Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.

²² § 2 písm. k) zákona o lesoch.

²³ § 20 ods. 4 zákona o lesoch.

²⁴ Ťažbou sa rozumie proces zahrňujúci vyznačovanie stromov určených na výrub, technologickú prípravu pracoviska, výrub stromov a sústreďovanie dreva na odvozné miesto.

²⁵ § 23 ods. 3 zákona o lesoch.

²⁶ § 24 ods. 1 písm. a) zákona o lesoch.

²⁷ § 24 ods. 2 zákona o lesoch.

²⁸ § 24 ods. 8 zákona o lesoch.

²⁹ STN 73 6108 Lesná dopravná sieť.

³⁰ § 3d ods. 6 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení n. p.

³¹ § 25 ods. 2 zákona o lesoch.

pozemkov a na odstraňovanie následkov svahových zosuvov; vykonávajú sa ako úlohy programu starostlivosti o lesy alebo ak obhospodarovateľ lesa svojou činnosťou vyvolal potrebu vykonať tieto opatrenia.³²

- (7) **Zahrádzanie bystrín** v lesoch je súbor biologických, technických alebo organizačných opatrení v povodiach drobných vodných tokov zameraných na ochranu pred povodňami³³ a zmiernenie erózných procesov. Zahrádzanie bystrín v lesoch *vo verejnom záujme* zabezpečuje správca vodného toku.³⁴
- (8) Súčasťou programu starostlivosti o lesy³⁵ sú tiež prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrín v lesoch a plán lesníckotechnických meliorácií; týmto nie sú dotknuté konania podľa príslušných ustanovení stavebného zákona, vodného zákona a cestného zákona v znení n. p.

Piata časť: PRIESTUPKY, SANKCIE, KONTROLA DODRŽIAVANIA NARIADENIA

- (1) Porušenie ustanovení tohto nariadenia bude kvalifikované ako priestupok (zavinené konanie), ak nepôjde o konanie opodstatňujúce uloženie pokuty podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny alebo iných osobitných predpisov.
- (2) Fyzickej osobe, ktorá priestupok spácha, možno uložiť pokutu podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení n. p.
- (3) Právnickej osobe alebo fyzickej osobe – oprávnenej na podnikanie, ktorá poruší ustanovenia tohto nariadenia, môže starosta obce uložiť pokutu do 6.638 EUR podľa ustanovení § 27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení n. p.
- (4) Konaním o priestupku alebo sankcii podľa ods. 1, 2 a 3 nie sú dotknuté konania

oprávnených orgánov štátnej správy lesného hospodárstva a štátneho dozoru v lesoch podľa zákona č. 326/2005 Z. z.

- (5) Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú
- a) zamestnanci obecného úradu pri výkone práce vo verejnom záujme³⁶ spôsobilí konať v oblastiach starostlivosti o ŽP, ochrany prírody a krajiny, úseku odpadového hospodárstva (komunálny odpad), úseku vodného hospodárstva a verejného vodovodu, úseku cestného hospodárstva (miestne komunikácie a účelové komunikácie) a úseku stavebného poriadku a územného plánovania,
- b) správcovia zariadení občianskej vybavenosti s pôsobnosťou v oblasti verejnej zelene,
- c) obecné zastupiteľstvo a poslanci obecného zastupiteľstva pri výkone poslanskej mandátu,
- d) členovia komisií alebo orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom pri výkone práce vo verejnom záujme.

Šiesta časť: ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- (1) Návrh nariadenia o tvorbe, ochrane, správe a údržbe alebo obnove zelene a zásadách ochrany prírody a krajiny bol vyvesený na verejné pripomienkovanie na úradnej tabuli dňa 5. septembra 2016 a zvesený dňa 20. septembra 2016.
- (2) Na tomto nariadení sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Nesluši dňa zz.zz.2016 uznesením č. .../2016.
- (3) Toto nariadenie bolo vyhlásené vyvesením na úradnej tabuli Obce Nesluša dňa xx.xx.2016 a zvesené dňa yy.yy.2016 a nadobúda účinnosť dňa zz.zz.2016.

V Nesluši, dňa zz.zz.2016

Ing. Zuzana Jancová

³² § 26 ods. 1 písm. a) zákona o lesoch.

³³ Zákon č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami.

³⁴ § 48 až 51 zákona č. 364/2004 Z. z.

³⁵ § 40 zákona o lesoch.

³⁶ Zákon č. 552/2003 Z. z.

starostka